

2025 YILINA BAKIŞ

AVİM

Dünyamız 2025 yılına, değişen koşulların bilincinde, hiçbir şeyin artık eskisi gibi olmayacağı belirsizliği ve endişesi ile girmektedir. İkinci Dünya Savaşından sonra kurulan uluslararası düzenin temel taşlarını oluşturan demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü ve uluslararası hukuka saygı ilkeleri her taraftan ağır darbeler almış, inandırıcılıklarından ve güvenilirliklerinden çok şey kaybetmiştir. Bu düzenin kurucularının, özellikle Batılı dünyanın tutumu, ahlaki değerlerinin ve üstünlük iddialarının kolay kolay yeniden kazanılamayacak şekilde yitirilmesine yol açmıştır.

Türkiyenin Avrasya coğrafyasındaki bağlaç konumu, bölgesel gücü ve ağırlığı, hem Avrupalı hem Asyalı kimliği daha belirginleşmektedir. Türkiyenin başta NATO olmak üzere, Batı ile çok yönlü ilişkileri Doğu için güven kaynağı olurken, Doğu ile güçlenen ilişkileri Batı için bir açılım potansiyeli yaratmaktadır. Bu bağlamda Orta Asya Cumhuriyetlerinin Türk Devletleri Teşkilatı olarak kurumsallaşması ve kabul edilen 2040 Vizyonu belgesi kapsamında somut adımların atılması önem taşımaktadır.

Avrasyanın ulaşım ve enerji bağlantılarını Güney Kafkaslardan geçerek Türkiyeye ulaştıran Orta Koridor önem kazanmaktadır. Keza Körfezi Katar-Birleşik Arap Emirlikleri-Irak üzerinden Türkiyeye bağlayacak Kalkınma Yolu projesi çalışmaları başlamıştır. Böylece Türkiye Avrasyanın enerji ve ulaşım kavşağı ve odağı olma konumunu daha da pekiştirmektedir.

Güney Kafkaslarda barış ve istikrarın önündeki sorun Azerbaycan-Ermenistan arasında 2020 yılında sağlanan ateş-kes anlaşmasının kalıcı bir barış anlaşması ile hala sonuçlandırılmaması olmaya devam etmektedir. Türkiyenin adil ve kalıcı bir anlaşmanın imzalanabilmesi için yeni yılda da taraflar nezdinde yapıcı ve teşvik edici girişimlerini sürdürmesi doğaldır.

İçinde yer aldığı Batı dünyasındaki bazı gelişmeleri endişe ile izlemekle beraber, Türkiye özellikle Avrupa Birliği (AB) ile ilişkiler hedefinden sapma göstermemekte, 2005 yılından bu yana üyelik müzakerelerini sürdürdüğü ABnin Türkiyeyi, bazı üyelerinin saplantılı görüşleri doğrultusunda Avrupa coğrafyasından dışlamaya çalışan önyargılı yaklaşımından vazgeçeceği beklentisini korumaya devam etmektedir. AB ile ilişkilerde ciddi bir pürüz oluşturan Kıbrıs konusunda iki devletli çözüm kararlılığı açıkça ifade edilmiştir.

Türkiyenin merkezi İstanbulda bulunan Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı kapsamında Karadeniz havzasında, Ege Denizinde ve Doğu Akdenizde barış, istikrar ve işbirliği

girişimlerini sürdürme, bölgesel işbirliği projelerine destek verme siyasetinde değişiklik beklenmemektedir.

Küresel dengelerin değiştiği, çok kutuplu bir dünyanın belirlediği bir gelişimde Türkiye başta ekonomik ve siyasi olmak üzere ülke çıkarlarını gözetmek üzere, mevcut bağlantılarından ödün vermeden, ikili ve çok taraflı ilişkilerinde çeşitliliğe yönelmek gereksinimini duymaya başlamıştır. G-20 içinde MİKTA oluşumu, ŞİÖ ve BRICS ile temaslar, D-8 Gelişmekte olan ülkeler topluluğunun genişlemesi, Ortadoğu ve Afrika ülkelerine açılımlar bu anlayışın göstergelerini oluşturmaktadır.

Belirsizliklerin hakîm olduğu ve büyük değişikliklerin beklendiği yeni yılda Türkiye bu şekilde kendisine bölgesinde rol oynayabilecek, barış, istikrar ve iyi ilişkilere katkı sağlayabilecek bir yol haritası çizmektedir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "2025 YILINA BAKIŞ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2025 / 1. Ocak 02. Erişim Mayıs 25, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/2025-YILINA-BAKIS>



Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır